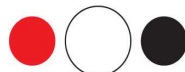

FORUM
ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH
WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Terminy w księgowości - czego nie wolno przeoczyć?

Prowadzenie: Danuta Malinowska

KUJAWSKO-POMORSKA
FEDERACJA
ORGANIZACJI
POZARZĄDOWYCH

ul. Mostowa 27, 87-100 Toruń, Tel. 56 652 23 56,
www.federacja-ngo.pl

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

XIII Forum Organizacji Pozarządowych
Województwa Kujawsko-Pomorskiego
jest finansowane ze środków
Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA
KUJAWSKO-POMORSKIEGO
Piotr Calbecki

Honorowy patronat Marszałka
Województwa Kujawsko-Pomorskiego

www.federacja-ngo.pl

FORUM
ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH
WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Podstawy prawne regulujące funkcjonowanie organizacji pozarządowych

- Ustawa Prawo o stowarzyszeniach z dnia 7 kwietnia 1989 r.
- Ustawa o fundacjach z dnia 6 kwietnia 1984 r.
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 listopada 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości dla niektórych jednostek niebędących spółkami handlowymi, nieprowadzących działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 137, poz. 1539)
- Ustawa Prawo o stowarzyszeniach z dnia 7 kwietnia 1989 r.
- Ustawa o fundacjach z dnia 6 kwietnia 1984 r.
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 listopada 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości dla niektórych jednostek niebędących spółkami handlowymi, nieprowadzących działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 137, poz. 1539)

Podstawy prawne regulujące funkcjonowanie organizacji pozarządowych cd.

- Ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2001 r., Nr 17, poz. 209 z późn. zm.), art. 40
Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r., Nr 234, poz. 1536), art. 23
- Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych z dnia 15 lutego 1992 r.
- Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych z dnia 26 lipca 1991 r.
- Ustawa o podatku od towarów i usług z dnia 11 marca 2004 r.
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług
- i inne

Działalność prowadzona przez organizacje pozarządowe

- Działalność statutowa- nieodpłatna
- Działalność odpłatna pożytku publicznego
- Działalność gospodarcza

Działalność odpłatna

- Prowadzona przez organizacje pozarządowe
- Zgodna z zakresem zadań publicznych wymienionych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r o działalności pożytku publicznego i wolontariacie
- Zgodna ze statutem organizacji
- Objęta ograniczeniem dochodu (kontrola kosztów) i wynagrodzeń osób fizycznych

Działalność gospodarcza

- Definicję działalności gospodarczej zawiera m. in. art.2 Ustawy z dnia 2 lipca 2004 r o swobodzie i działalności gospodarczej (Dz.U.2004 nr. 173 poz.1807)
- Działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.
- Dochód z działalności gospodarczej stowarzyszenia służy realizacji celów statutowych i nie może być przeznaczony do podziału między jego członków.

Sprawozdawczość

- Każda organizacja pozarządowa sporządza dwa rodzaje sprawozdań :
  - **Merytoryczne:** w którym opisuje swoją działalność statutową, czyli co udało się zrobić w jakim czasie, w jaki sposób, kto z tego skorzystał
  - **Finansowe:** opisujące stan finansowy organizacji i gospodarkę finansami na które składa się:
    - bilans,
    - rachunek wyników (rachunek zysków i strat)
    - informacja dodatkowa obejmująca wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia

Bilans

- Składa się z prezentacji aktywów i pasywów na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych poprzedniego i bieżącego roku obrotowego, podanych w kolejności i w sposób określony w załączniku do rozporządzenia lub ustawy o rachunkowości.
- Informuje on o stanie majątku i kapitałów oraz sytuacji materialnej organizacji.
- Bilans sporządza osoba odpowiedzialna za księgowość, na podstawie zapisów w księgach rachunkowych

Rachunek wyników

- Rachunek zysków i strat stanowi integralną część sprawozdania finansowego. Wykazuje się w nim wszystkie przychody i koszty według ich uzyskania i poniesienia. Różnicę pomiędzy poszczególnymi przychodami a kosztami stanowi wynik na całokształcie działalności organizacji
- Informuje on o wyniku finansowym jednostki, zysku lub stracie danego roku.
- Kwotę końcowego wyniku finansowego przenosi się do tabeli bilansu

Informacja dodatkowa

Stanowi załącznik do bilansu i rachunku zysków i strat za dany rok obrotowy i powinna zawierać następujące informacje:

- objaśnienia stosowanych metod wyceny aktywów i pasywów oraz przyczyn ewentualnych ich zmian w stosunku do roku poprzedniego
- uzupełniające dane o aktywach i pasywach
- informacje o strukturze zrealizowanych przychodów ze wskazaniem ich źródeł, w tym przychodów określonych statutem
- informacje o strukturze kosztów stanowiących świadczenia pieniężne i niepieniężne określone statutem oraz o strukturze kosztów administracyjnych
- dane o źródłach zwiększenia i sposobie wykorzystania funduszu statutowego
- dane dotyczące udzielonych gwarancji poręczeń i innych zobowiązań związanych z działalnością statutową

Kto zatwierdza sprawozdanie finansowe

- Za sporządzenie sprawozdania finansowego odpowiedzialny jest „kierownik jednostki”, czyli jedno- lub wieloosobowy organ zarządzający organizacją – najczęściej jest to zarząd.
- Sprawozdanie finansowe zatwierdza organ nadzoru.
- Organ zatwierdzający sprawozdanie podejmuje także uchwałę o podziale wyniku finansowego: przeznaczeniu dodatniego wyniku finansowego na cele statutowe lub pokryciu ujemnego wyniku finansowego z funduszu statutowego.

Obowiązkowe deklaracje i sprawozdania

STYCZEŃ

- **31 stycznia – urząd miasta:** złożenie deklaracji i odprowadzenie podatku od nieruchomości z tytułu posiadania nieruchomości lub od lokalu wynajmowanego od urzędu (złożenie deklaracji zerowej w przypadku wynajmu lokalu na działalność statutową organizacji pożytku publicznego).
- **31 stycznia – marszałek województwa:** przesłanie sprawozdania (wg wzoru) przez organizacje posiadające status agencji pośrednictwa pracy i zatrudnienia.
- **31 stycznia – urząd skarbowy:**
  - złożenie deklaracji PIT-4R – informacja o przekazanych przez płatnika w ciągu roku zaliczkach na podatek dochodowy osób fizycznych (osób zatrudnionych przez organizację);
  - złożenie deklaracji PIT-8AR – informacja przekazanych przez płatnika w ciągu roku kwotach zryczałtowanego podatku dochodowego (m.in. od wypłat do wysokości 200 zł/m-c, świadczeń na rzecz byłych pracowników (rencistów, emerytów).
- **31 stycznia – ZUS:** złożenie deklaracji ZUS IWA – składają ją pracodawcy, którzy byli zgłoszeni jako płatnicy nieprzerwanie przez cały rok, działają nadal i zgłaszali w sprawozdawanym okresie średnio w miesiącu co najmniej 10 ubezpieczonych do ubezpieczenia wypadkowego.
- **31 stycznia** - do tego dnia OPP są obowiązane zgłosić numer konta bankowego (jeśli go nie ma bądź się zmienił) albo poprawić błąd zauważony w podanym na wykazie numerze konta bankowego. Informację dotyczącą tych danych w formie pisemnego oświadczenia OPP składa do naczelnika swojego (właściwego) urzędu skarbowego.

LUTY

- 29 lutego** – pracownicy i urzędy skarbowe: deklaracje PIT
- **PIT-11** – organizacja ma obowiązek przygotować deklaracje PIT-11 (dla pracownika i urzędu skarbowego). Są to informacje o uzyskanych przez podatnika dochodach oraz pobranych zaliczkach na podatek dochodowy od osób fizycznych. PIT-11 dotyczy wynagrodzeń osób zatrudnionych na umowę o pracę lub zatrudnionych na umowę zlecenia i o dzieło. Na podstawie tych deklaracji pracownicy dokonają samodzielnie rozliczenia rocznego, mając m.in. możliwość skorzystania z przekazania 1% podatku dla organizacji pożytku publicznego.
  - **PIT-40** – organizacja może w imieniu pracownika dokonać jego rocznego rozliczenia w postaci deklaracji PIT-40 (oryginał do urzędu skarbowego), pod warunkiem że pracownik złoży u swojego pracodawcy PIT-12 do 10 stycznia oraz że jego przychody pochodzą z jednego źródła i nie korzysta on z odliczeń podatkowych. Warto zaznaczyć, że w tym przypadku, gdy organizacja w jego imieniu składa rozliczenie roczne na druku PIT-0, pracownik nie może skorzystać z możliwości przekazania 1% podatku dla organizacji pożytku publicznego.
  - **PIT-8C** – obowiązek złożenia tej deklaracji mają organizacje, które wypłacają osobom indywidualnym m.in. wypłaty niespełniające przesłanek umowy darowizny (oryginał do urzędu skarbowego). Organizacje, które wypłacają stypendia niepodlegające opodatkowaniu, podają też w PIT-8C informacje o wypłaconych stypendiach.

MARZEC

- **1 marca – Ministerstwo Sprawiedliwości:** organizacje wpisane do wykazu instytucji, organizacji społecznych, fundacji i stowarzyszeń prowadzonego przez ministra sprawiedliwości, na rzecz których w poprzednim roku orzeczono nawiązki lub świadczenia pieniężne, są zobowiązane do przekazania MS, w ciągu 60 dni sprawozdania dotyczącego wykorzystania tych pieniędzy za okres nierozliczony na dotychczasowych zasadach, zawierające informację o ich wysokości oraz ich rozliczenie ze wskazaniem celów, na które zostały wydane.
- **1 marca – Urząd Zamówień Publicznych:** sprawozdanie z przeprowadzonych przez organizację postępowań o zamówienie publiczne za poprzedni rok. Sprawozdanie składa się drogą elektroniczną na stronie Urzędu Zamówień Publicznych
- **31 marca** - Dla organizacji, których rok obrotowy kończy się 31 grudnia, data ta niesie za sobą najwięcej obowiązków:
  - **sprawozdanie finansowe:** do końca marca powinno być sporządzone sprawozdanie finansowe, a więc bilans, rachunek wyników oraz informacja dodatkowa.
  - **urząd skarbowy: deklaracja CIT-8 wraz z załącznikami CIT-8/O i CIT D** – do końca trzeciego miesiąca następnego roku podatkowego – zwykle jest to 31 marca – należy złożyć do urzędu skarbowego deklarację CIT-8 wraz załącznikiem CIT-8/O. Jest to informacja o podatku dochodowym od osób prawnych. Załącznik CIT D jest zestawieniem darowizn otrzymanych przez organizację.

KWIECIEŃ – MAJ – CZERWIEC

- **Audyty:** powinien być przeprowadzony przed ostatecznym zatwierdzeniem sprawozdania finansowego przez organ nadrzędny organizacji. W związku z tym badanie to powinno być przeprowadzone najpóźniej w czerwcu, tak aby można było wprowadzić jeszcze ewentualne zmiany do sprawozdania finansowego i żeby zarząd organizacji mógł zatwierdzić ostateczną jego wersję. Nie wszystkie organizacje podlegają obowiązkowi audytu.
- **30 czerwca:** W ciągu sześciu miesięcy od dnia bilansowego – czyli od 31 grudnia roku poprzedniego – powinno nastąpić **zatwierdzenie sprawozdania finansowego** przez organ zatwierdzający, zazwyczaj jest to zarząd (określa to statut organizacji). Zatwierdzenie musi nastąpić poprzez uchwałę oraz podpisanie dokumentów składających się na sprawozdanie finansowe przez wszystkich członków organu zatwierdzającego oraz osobę, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych.

LIPIEC

- **10 lipca - urząd skarbowy:** w ciągu 10 dni od daty zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego przez organ zatwierdzający organizacji sprawozdanie to powinno być przesłane do urzędu skarbowego wraz z uchwałą organu zatwierdzającego (może to być np. zarząd lub inny organ wskazany w statucie danej organizacji) o podziale ewentualnej nadwyżki przychodów nad kosztami i przeznaczeniu jej na cele statutowe. Jeśli sprawozdanie finansowe będzie zatwierdzone w ostatnim możliwym dniu, czyli 30 czerwca (licząc sześć miesięcy od dnia bilansowego 31 grudnia), to termin wysłania sprawozdania do urzędu skarbowego mija 10 lipca. Jeśli jednak zatwierdzenie sprawozdania finansowego przez organ nadrzędny nastąpi wcześniej, wówczas termin wysłania sprawozdania do urzędu skarbowego upłynie dziesiątego dnia od tej daty zatwierdzenia.
- **15 lipca - baza sprawozdań OPP:** To ważny termin dla OPP, których rok obrotowy jest taki sam jak rok kalendarzowy. Muszą one do 15 lipca opublikować (zamieścić) sprawozdanie merytoryczne i zatwierdzone sprawozdanie finansowe (to znaczy sprawozdanie wraz z zatwierdzającą je uchwałą) w internetowej bazie sprawozdań prowadzonej przez MPiPS. Pozostałe OPP, których rok obrotowy różni się od roku kalendarzowego mają obowiązek opublikować te sprawozdania w bazie sprawozdań prowadzonej przez MPiPS w ciągu 15 dni od daty zatwierdzenia sprawozdania finansowego.

LIPIEC cd.

- **15 lipca - Krajowy Rejestr Sądowy:** W ciągu 15 dni od daty zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego przez organ zatwierdzający organizacji sprawozdanie to powinno być przesłane przez organizacje prowadzące działalność gospodarczą do Krajowego Rejestru Sądowego wraz z uchwałą organu zatwierdzającego (może to być np. zarząd lub inny organ wskazany w statucie danej organizacji) o podziale ewentualnej nadwyżki przychodów nad kosztami i przeznaczeniu jej na cele statutowe. Jeśli sprawozdanie finansowe będzie zatwierdzone w ostatnim możliwym dniu, czyli 30 czerwca (licząc sześć miesięcy od dnia bilansowego 31 grudnia), to termin wysłania sprawozdania do KRS mija 15 lipca. Jeśli jednak zatwierdzenie sprawozdania finansowego przez organ nadrzędny nastąpi wcześniej, wówczas termin wysłania sprawozdania do KRS upłynie piętnastego dnia od tej daty zatwierdzenia.

GRUDZIEŃ

- **31 grudnia**
  - **Fundacje – sprawozdanie z działalności do odpowiedniego ministerstwa:** fundacje mają obowiązek złożyć sprawozdanie według określonego wzoru w Rozporządzeniu MS z dn. 8 maja 2001 r. w sprawie ramowego zakresu sprawozdania z działalności fundacji (Dz. U. Nr 50, poz. 529 z późn. zm.) za rok poprzedni do odpowiedniego ministra wskazanego w swoim statucie, który sprawuje nadzór nad ich działalnością. Ponieważ ani w ustawie o fundacjach, ani w rozporządzeniu dotyczącym przygotowania sprawozdania nie został określony dokładny termin jego złożenia, przyjmuje się, że sprawozdanie trzeba złożyć do końca roku kalendarzowego. Czasem jednak ministerstwa żądają sprawozdań wcześniej, dlatego warto to sprawdzić, np. na stronie internetowej danego ministerstwa.
- **Fundacje, które mają status OPP:** sporządzają dwa sprawozdania merytoryczne - jedno z tytułu bycia fundacją i drugie z tytułu posiadania statusu OPP.

Terminy składania deklaracji miesięcznych do ZUS i urzędu skarbowego?

- **Do 15 dnia danego miesiąca za miesiąc poprzedni:** zapłata naliczonych składek ZUS; jednocześnie do ZUS powinny być przesłane odpowiednie deklaracje, a każdy z pracowników powinien otrzymać deklarację o wpłaconych za niego składkach (RMUA).
- **Do 20 dnia danego miesiąca za miesiąc poprzedni:**
  - wpłata zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych z tytułu wypłaconych w danym miesiącu wynagrodzeń i innych należności – do urzędu skarbowego właściwego dla siedziby organizacji;
  - wpłata zryczałtowanego podatku dochodowego od osób fizycznych z tytułu wypłaconych w danym miesiącu wynagrodzeń i innych należności – do urzędu skarbowego właściwego dla siedziby organizacji,
  - wpłata zaliczki na podatek dochodowy osób prawnych;
  - jeśli organizacja osiągnęła w miesiącu dochody niepodlegające zwolnieniu podatkowemu, wówczas musi od nich naliczyć 19% podatku dochodowego.
- **Do 25 dnia danego miesiąca (25 dnia następującego po zakończeniu danego kwartału):** złożenie deklaracji VAT 7 za miesiąc poprzedni i ewentualna zapłata podatku VAT lub dołączenie wniosku o zwrot podatku związanego z zakupami dokonanyymi z bezzwrotnej pomocy zagranicznej. W przypadku rozliczenia kwartalnego - deklaracja VAT-7K składana za cały kwartał kalendarzowy do dnia 25 miesiąca następującego po zakończeniu kwartału.

Obowiązki sprawozdawcze stowarzyszenia/fundacji wobec GUS?

- Główny Urząd Statystyczny co dwa lata przeprowadza badania fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji społecznych realizując obowiązek sprawozdawczy:
  - SOF-1 sprawozdanie o działalności fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji społecznych
  - SOF-4 sprawozdanie z działalności samorządu gospodarczego i zawodowego oraz organizacji pracodawców.
- Obowiązek sporządzania sprawozdań przez organizacje pozarządowe wynika z przepisów ustawy o statystyce publicznej (art. 30 pkt.3).

Jaka kara grozi za niezłożenie obowiązkowej deklaracji np. do urzędu skarbowego?

- Sankcje za niedopełnienie powyższych obowiązków przewiduje art. 79 ustawy o rachunkowości:
  - Odpowiedzialność za terminowe wysłanie deklaracji, sprawozdań spoczywa na organie zarządzającym, czyli najczęściej na członkach zarządu organizacji.
  - Muszą oni pamiętać, że w przypadku niedopełnienia tych obowiązków mogą być osobiście pociągnięci do odpowiedzialności karno-skarbowej

Jaka kara grozi za niezłożenie obowiązkowej deklaracji np. do urzędu skarbowego?

- Niezapłacenie zobowiązań wobec Skarbu Państwa w terminie powoduje wzrost tych zobowiązań o odsetki ustawowe. Odsetki od niezapłaconych w terminie zobowiązań wobec urzędu skarbowego czy ZUS nie stanowią kosztów statutowych. Dodatkowo więc będziemy musieli odprowadzić podatek dochodowy od dochodów przeznaczonych na pokrycie tych odsetek.

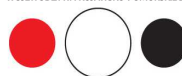
Jakie są konsekwencje niezłożenia przez OPP sprawozdania merytorycznego i finansowego w terminie?

- Jeśli organizacja pożytku publicznego nie zamieści, nie prześle sprawozdania merytorycznego i finansowego w ustawowym terminie lub prześle je jako niepełne, budzące wątpliwości to czekają ją poważne sankcje:
  - za nieopublikowanie zatwierdzonego sprawozdania finansowego i sprawozdania merytorycznego na stronie internetowej MPiPS w ustawowym terminie OPP nie zostanie zamieszczona na wykazie organizacji pożytku publicznego uprawnionych do otrzymywania 1% podatku za dany rok. Dotyczy to tych organizacji, które uzyskały status OPP w latach wcześniejszych niż rok, za który jest rozliczenie

Jakie są konsekwencje niezłożenia przez OPP sprawozdania merytorycznego i finansowego w terminie?

- W pozostałych przypadkach minister pracy i polityki społecznej wzywa organizację do zaniechania naruszeń oraz przedstawienia niezbędnych wyjaśnień dotyczących naruszenia obowiązków sprawozdawczych.
- Jeżeli OPP nie zastosuje się do wezwania minister w ciągu 30 dni od daty ich przedstawienia występuje z wnioskiem do KRS o wykreślenie jej statusu OPP.

FORUM
ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH
WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ!

XIII FORUM ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Bydgoszcz, 26 czerwca 2012 roku

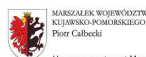
KUJAWSKO-POMORSKA
FEDERACJA
ORGANIZACJI
POZARZĄDOWYCH

ul. Mostowa 27, 87-100 Toruń, Tel. 56 652 23 56,
www.federacja-ngo.pl

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

XIII Forum Organizacji Pozarządowych
Województwa Kujawsko-Pomorskiego
jest finansowane ze środków
Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA
KUJAWSKO-POMORSKIEGO
Piotr Calbecki

Honorowy patronat Marszałka
Województwa Kujawsko-Pomorskiego